

1565-2015
BERGER- EN EGMONDERMEER

Nieuwsbrief

www.bem450.nl

• www.facebook.com/bem450jaar

Nummer 9 – Begin mei 2015

Toer de Boer was superleuk
Blij met Prins Bernard Cultuurfonds
Molendag
Molens en molenaars
Peil de Polder
Foutje in de folder
Voorproefje
Geef het door!
Trekschuitentrekkers gezocht
Nog meer 'Meer en Meer'
Prijsuitreiking schrijfwedstrijd
BEM voetbaltoernooi
Laat ze maar waaien
450 jaar droge voeten
Terug naar Kollumerpomp
Het BEM eendaagse mix-toernooi

Toer de Boer was superleuk!

Het was een mooie dag 25 april, dertien agrarische bedrijven hielden open huis. Al zag het weer er eerst nog wat dreigend uit, toch trokken veel mensen fietsend en lopend de polder in. Ze keken hun ogen uit, want de deelnemende bedrijven lieten zich allemaal van hun beste kant zien met rondleidingen, optredens, demo's, clinics, kuren en videopresentaties, maar ook met leuke attracties voor de kinderen en heel veel dieren. Kortom de BEM pakte groots uit!

Bij zorgboerderij De Klompenhoeve aan de Hoeverweg, was het een drukte van belang. Rond de 1000 mensen bezochten de boerderij.

We kregen dan ook veel enthousiaste reacties. Bezoeker Marja Klap zegt: "Het was fantastisch! Goed voorbereid, veel te zien en gezellig!". Ook vrijwilliger Jacqueline de Waard, geboren en getogen in de Egmondermeer, is enthousiast: "Wat heb ik een superleuke dag gehad. Allemaal mogelijk gemaakt door gastvrije boeren. Het was heerlijk om weer even terug te gaan naar mijn roots". Bianca Asper: "Het was superleuk! Iedereen bedankt voor de gastvrijheid en de rondleidingen". 's Avonds tijdens de barbecue keken de deelnemers dan ook met plezier terug op een geslaagde dag.

Hulde aan de organisatoren van Toer de Boer – Annalies Bolten en Jaap Kraakman

Ook de familie Stuijt, oud-inwoners van de Egmondermeer, grepen Toer de Boer aan voor een dagje 'back to the roots'. Met veel plezier zo te zien, ze ontmoeten in ieder geval veel oude bekenden.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de stichting BEM450. Contact: bem450@gmail.com

Blij met Prins Bernard Cultuurfonds

Stichting BEM 450 mag zich gelukkig prijzen met een substantiële toezegging van het Prins Bernard Cultuurfonds, ook wel bekend als het Anjerfonds, een bevlogen pleitbezorger van cultuur, natuur en wetenschap in Nederland en daarbuiten. Met financiële bijdragen, opdrachten, prijzen en beurzen stimuleert het fonds bijzondere initiatieven en talent. Onze aanvraag bleek onder 'bijzondere initiatieven' te vallen. *Het Prins Bernhard Cultuurfonds heeft als motto 'de kunst van het geven'.* Op hun website (www.cultuurfonds.nl) staat te lezen: "Bij de financiële steun aan personen en organisaties die zich inzetten voor cultuur en natuur geven wij voorrang aan activiteiten waarbij zelfwerkzaamheid een belangrijke rol speelt." Wij zijn er dan ook trots op dat onze initiatieven door het Cultuurfonds aangemerkt zijn voor subsidiëring.

**PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS**

De kunst van het geven

De jaarlijkse collecteweek van het Anjerfonds is dit jaar van 31 mei tot 6 juni. Tijdens de kunst en cultuur route 'Peil de Polder' zullen een aantal collectebussen opgesteld staan. Wie meer wil weten over het Prins Bernhard Cultuurfonds kan kijken op www.cultuurfonds.nl. Het Prins Bernhard Cultuurfonds is door de Belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling. Dit betekent dat bepaalde giften aan het Cultuurfonds aftrekbaar zijn en dat het Cultuurfonds geen schenken- en/of erfbelasting hoeft te betalen over ontvangen schenkingen en nalatenschappen.

Molendag

Zaterdag 9 mei en zondag 10 mei is het Nationale Molendag. Ook in onze polders natuurlijk een feit om bij stil te staan. De Historische Vereniging Bergen houdt op 9 mei een fietstocht door de Bergermeer. Vanaf 9 mei tot en met 'Peil de Polder' aan het eind van de maand staan de Bosmolen de Viaan in het BEM 450 gebied in de mooistand, of 'in het kruis' zoals het ook wel wordt genoemd.

De Geestmolen

Er staan nogal wat molens in en rondom het BEM gebied. In de provincie Noord-Holland komt een bijzonder molentype voor: de binnenkruier. Bij deze grote poldermolen wordt de kap met het wiekenkruis niet vanaf de grond op de wind gezet (het zogenaamde kruien), maar van binnenuit de kap. Binnenkruiers zijn ook relatief grote molens, die met hun stoere verschijning het Noord-Hollandse polderland een extra accent geven. Eén van de oudste binnenkruiers is de Bosmolen. Hij dateert nog van de droogmaking in de zestiende eeuw van de polder die hij bemaalde, de Egmondermeer. De Geestmolen, die tegenover winkelcentrum De Hoef staat, is een achtkante binnenkruier en is gebouwd omstreeks 1565. Hij bemaalde de 170 ha grote Geestmolenpolder van de Egmondermeer op de Schermerboezem. Molen de De Viaan is een achtkante binnenkruier en gebouwd in de tweede helft van de zestiende eeuw. Te samen met een elektrisch gemaal bemaalt hij thans nog een 464 ha groot gedeelte van de polder De Bergermeer op de Schermerboezem.

Molens en molenaars

De molens in en rondom het BEM gebied worden op dit moment bewoond en/of in bedrijf gehouden door echte molenliefhebbers. Philisteinse molen - Gerard van Wieringen, Wimmenummolen - Erik Zwijnenberg, Bosmolen - Peter Heere, Geestmolen - Piet Kuiper en Harry Bus, Robonsbosmolen - Ton Rijvordt, Viaanse molen - Bas Kruk, Varnebroekmolen - Ruud van den Aakster, Eendrachtmolen - Greetje Steernberg, Hans van der Klein en Andreas de Vos, Damlandermolen - familie Van Twisk. Op www.molens.nl is alles te vinden over de molens en Nationale Molendag

Peil de Polder

De kunst- en cultuurroute die van 29 tot en met 31 mei wordt gehouden kreeg de titel 'Peil de Polder!' mee. Inwoners van Alkmaar West, Egmond, Bergen en Heiloo zijn van harte uitgenodigd om de polders in te trekken en tot verrassende ontdekkingen te komen. Peil de Polder wordt mede mogelijk gemaakt door Gemeente Alkmaar – TAQA Cultuurfonds – Prins Bernard Cultuurfonds

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

De kunstroute, die langs het bestaande wandelnetwerk door het landelijke deel van de Berger- en Egmondermeer loopt, onderscheidt zich door bijzondere locaties, diversiteit en gelijktijdigheid van kunstuitingen. Bovendien verlenen heel veel plaatselijke amateurkunstenaars hun medewerking. Meer dan zestig beeldend kunstenaars, schilders, dichters, fotografen, ontwerpers en verhalenvertellers doen mee. Startpunten van de route zijn: De Geestmolen, Hoeverpad 10, 1816 HJ Alkmaar - De oude Kwekerij, Jan van Scorelkade, Alkmaar – Galerie De Kapberg, Slotweg 17, 1934 CM Egmond aan den Hoef. Vrijdag van 13.00 tot 17.00 uur, zaterdag & zondag van 11.00 tot 17.00 uur. De route, die langs negentien locaties voert, is vastgelegd in een prachtige kleurenfolder die bij vvv's, bibliotheken en veel winkels te vinden is of te downloaden vanaf <http://bem450.nl/activiteiten-per-werkgroep/kunst-en-cultuur/kunstroute>

Foutje in folder

Door een kleine onvolkomenheid zijn er in de gedrukte versie van de folder van Peil de Polder namen van kunstenaars weggevallen die exposeren bij de familie van Leeuwen aan de Egmondermeer 2 (locatie12). In de digitale versie zijn deze kunstenaars wel opgenomen. Het betreft Frans Rol en Max Hofer met horo kunst (website: www.horokunst.blogspot.com), Pike Räsänen met houtskooltekeningen en Esther de Vries met schilderijen. Allen met werk dat zeer de moeite waard is om te komen bezichtigen. Bij de familie van Til aan de Groeneweg 42 (locatie 4) tonen cursisten van Artiance onder leiding van hoofddocente Rita Nanne hun kunstvogels. Het betreft hier niet cursisten met een verstandelijke beperking, maar moeilijk lerende cursisten.

Voorproefje

Als voorproefje op 'Peil de Polder' hebben de kunstenaars Dirk Aart Rodenburg en Chris Rodenburg hun kunstwerk, vervaardigd van palleshout, onlangs vast opgebouwd op het weiland voor Egmondermeer 9 van de familie C. J. Rus (locatie 14). Het kunstwerk, genaamd Tulipa Compositum, is ook goed te zien vanaf de Alkmaarse Ring en zal blijven staan tot en met 31 mei. Meer informatie over het werk en de kunstenaars is te vinden op www.crood.nl en www.tulipa-compositum.simpson.nl

Geef het door!

Ken je anderen die mogelijk geïnteresseerd zijn in de activiteiten van BEM 450, mail ze dan deze nieuwsbrief door en in de cc. aan ons: bem450@gmail.com Dan ontvangen ze hem voortaan ook. Organisaties en verenigingen nodigen we van harte uit onze nieuwsbrief digitaal onder hun leden te verspreiden. Volg ons ook op: www.facebook.com/bem450jaar of www.bem450.nl

Trekschuitentrekkers gezocht

Op zondagmiddag 14 juni organiseert de BEM op de Hoevervaart bij Egmond aan den Hoef een trekschuitentrekwedstrijd. Met de trekschuit van weleer omgebouwd tot een drijvend vlot gaan teams de strijd met elkaar aan door een afstand van 100 á 150 meter over de vaart zo snel mogelijk af te leggen. Vier personen nemen daarbij op het vlot plaats en twee trekkers op de dijk. Natuurlijk gelden er strenge spelregels, waarop wordt toegezien door een officiële scheidsrechter. Hindernissen in het traject eisen de groots mogelijke behendigheid van de deelnemers. Door een afvalrace verdient uiteindelijk één team de eeuwige roem. Moet je voorstellen ... je naam verankerd in de annalen van de Berger- en Egmondermeer! Teams kunnen zich aanmelden bij Wietse Kraakman (wietsekraakman515@hotmail.com). Sportploegen, zwem- of waterpoloteams, bedrijventeams, reddingsbrigades, vriendenteams, familieteams, voetbalteams, burenteams of schoolteams, leeftijd, mixteams, het maakt niet uit! Het gaat om het plezier en de saamhorigheid die je tot team smeden.

Nog meer 'Meer en Meer'

De lezing die Frits David Zeiler enige weken geleden in de bibliotheek Alkmaar gaf, wordt wegens groot succes herhaald, en wel in de bibliotheek Bergen op donderdag 28 mei.

Inmiddels zal het niemand ontgaan zijn dat de Egmonder- en Bergermeer 450 jaar geleden zijn drooggemalen. Het was in 1565 de eerste grotere droogmakerij van Noord-Holland, een schakel tussen de Achtermeer (1534) en de Beemster (1612).

Met het initiatief om de ongeveer 1200 hectare grote waterplas met zes windmolens droog te malen zijn de namen verbonden van Lamoraal, graaf van Egmond en Hendrik van Brederode, heer van Bergen. De organisatorische, technische en financiële problemen waren aanzienlijk, en werden nog verergerd door het uitbreken van de oorlog en het beleg van Alkmaar in 1573. Toch ontstond op den duur een gebied met welvarende boerenbedrijven, waar in de karakteristieke stolpboerderijen de veeteelt en kaasmakerij hoofdmiddel van bestaan werden. Ook in de randpolders tussen Bergen, Egmond, Heiloo en Alkmaar kon goed worden geboerd.

Maar de geschiedenis van de meren is veel ouder dan 1565. Hij begint al 450 jaar eerder met het leggen van de Limmer Zanddijk door de monniken van Egmond aan de zuidzijde omstreeks 1100. Deze werd een eeuw later gevolgd door de aanleg van de Kogendijk-Rekerdijk-Dijk aan de noordzijde tussen Bergen en Alkmaar. Vanaf dat moment was het 'Mere' in de trechtervormige strandvlakte een wereld op zichzelf, en vormde zijn geschiedenis die van Holland in het klein. Allerlei kleinere aandijkingen en inpolderingen volgden, de karakteristieke randdijkjes als Hogedijk en Wierdijkje verschenen in het landschap, er werden stelsels van duinrellen en sluisjes aangelegd en misschien is zelfs de allereerste windgedreven poldermolen ter wereld in 1407 in de Egmondermeer gebouwd. Kortom, er is al negen eeuwen sprake van 'watermanagement' in Noord-Kennemerland – met de droogmaking precies op de helft! Frits David Zeiler (Bergen NH, 1949) is historicus en werkt momenteel aan een boek over de geschiedenis van de Egmonder- en Bergermeer.

De lezing vindt donderdag 28 mei plaats in de Bibliotheek Bergen, Dreef 1. Aanvang 20.00 uur. Toegang: € 6,00 (bibliotheekleden € 5,00). Reserveren: tijdens openingstijden van de bibliotheek Bergen, telefonisch 072-5894360. of per mail bergen@bknw.nl. Frits David Zeiler was op 26 april te gast in het programma Zondagsgasten op RTV-NH, waar hij uitgebreid vertelde over de Berger- en Egmondermeer. Via de link <http://www.rtvnh.nl/gemist/radio/505/216257/> is de aflevering nog te beluisteren.

Prijsuitreiking schrijfwedstrijd

De prijsuitreiking van de schrijfwedstrijd BEM450 vindt plaats op 30 mei in de Slotkapel van Egmond aan den Hoef. Iedereen is welkom vanaf 14.00 uur. Het officiële deel van het programma start om 14.30 uur. Daarbij is er onder meer aandacht voor een interview over de bijzondere geschiedenis van de kapel, de polder en de regio, vanzelfsprekend de bekendmaking van de winnaar van de verhalenwedstrijd en de prijsuitreiking. Het winnende verhaal wordt daarna voorgelezen. De drie genomineerde gedichten van zowel de volwassenen als de kinderen worden bekendgemaakt en aansluitend worden de prijzen uitgereikt door Anjo van de Ven, wethouder van onder meer cultuur van Alkmaar, de heer Peter van den Berg, historicus en schrijver, en de bekende schrijver van liedjes, gedichten en scenario's, de heer Theo Olthuis. De muzikale omlijsting wordt verzorgd door leerlingen van de Muziekwerkplaats van Egmond onder leiding van Thomas Hans.

Zowel voor, als na het officiële programma, is in de Slotkapel koffie, thee, e.d. voor eigen rekening te verkrijgen. De opbrengsten hiervan komen ten goede aan het onderhoud van de Slotkapel. De Slotkapel is te vinden op Slotweg 19, Egmond aan den Hoef. Er is beperkte parkeerruimte aan de Slotweg, 150 meter oostelijk van de Slotkapel.

BEM-voetbaltoernooi

Bij alle evenementen rond de 450^e verjaardag van de BEM kunnen sportieve activiteiten natuurlijk niet ontbreken. De Stichting BEM450 kwam daarbij al snel uit bij de oudste voetbalclub van Alkmaar, Alcmara Victrix. Binnen Alcmara Victrix bestond al het voornemen om een voetbaltoernooi te organiseren voor de jeugd. Wat is mooier om deze twee doelen te kunnen verenigen! In september 2014 hebben zeven enthousiaste ouders in de toernooi en evenementen commissie van Alcmara Victrix de organisatie van het toernooi opgepakt.

Intensief contact dus tussen Alcmara en de Stichting BEM450 met als resultaat uitgangspunten te een mooi en sportief evenement voor de jeugdleden met als centraal thema de inpoldering van de Berger- en Egmondermeer. Het programma ziet er als volgt uit: Vrijdagavond 29 mei vanaf 18.30 uur spelen de D-teams. Zaterdagochtend 30 mei van 9.00 tot 11.30 uur spelen de F-teams en minipupillen. Zaterdagmiddag 30 mei van 13.00 tot 16.30 uur spelen de E-teams en meiden D. Zondag 7 juni is het de beurt aan de C-, B- en A-junioren. Iedereen is van harte welkom om een kijkje te nemen en de jeugd uit de polder (en omgeving) aan te moedigen! Houd voor het laatste nieuws de speciaal gemaakte toernooi-pagina in de gaten. <http://www.alcmariavictrix.nl/Voetbal/bem-toernooi.html>

Laat ze maar waaien

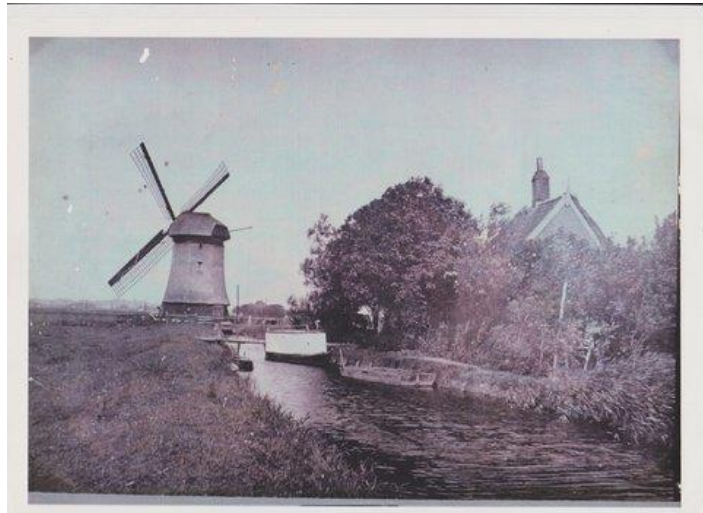
Een 450-ste verjaardag verdient een eigen vlag! We hopen dat iedereen die BEM450 een warm hart toedraagt de vlag gedurende dit jubileumjaar laat wapperen. Op heel veel plaatsen in de polder, maar ook in Egmond aan den Hoef en Alkmaar zijn ze al te zien. Vlaggen zijn op alle BEM-evenementen te koop en te bestellen via bem450jaar@gmail.com voor 10 euro als je vriend bent of 15 euro als je geen vriend bent. Het zou toch mooi zijn als de hele Berger- en Egmondermeer vol hangt met onze jubileumvlaggen. Dus bestel snel!

450 jaar droge voeten

De zomertentoonstelling '450 jaar droge voeten' in het Museum van Egmond begint op 30 mei en loopt tot 31 oktober. Het museum is geopend op dinsdag tot en met zondag van 14.00 tot 17.00 uur en is gevestigd aan de Zuiderstraat 7 1931 GD Egmond aan Zee. Door middel van kaarten, foto's en in de polder gevonden objecten, geeft het museum een beeld van de drooglegging van de polders. De Wimmenummermolen krijgt speciale aandacht. Hij bemaalt nog altijd de Wimmenummerpolder en staat op de plek waar zijn voorganger, een kleine wipmolen voor 1565 de hogere bedijkte gedeelten van een moeras, dat heden de Wimmenummerpolder heet, bemaalde. Zaterdag 30 mei opent BEM450 voorzitter Kees Kraakman de tentoonstelling officieel en de hele zomer is iedereen welkom in het museum om een kijkje te nemen.

Terug naar Kollumerpomp

Jan de Vet is weer met zijn fiets op de trein gestapt, richting Kollumerpomp. Jan, geboren en getogen aan de Hoeverweg, was gevraagd om zijn jeugdherinneringen over de Berger- en Egmondermeer op te halen tijdens de oecumenische dienst op 19 april. Jan vertelde daarin geroerd het verhaal over zijn opa, de laatste beroepsvisser op de Hoevervaart. Jan, voor even terug in zijn geliefde polder, maakte van de gelegenheid gebruik om veel oude bekenden op te zoeken. Met als aandenken de BEM-vlag keerde Jan weer terug naar Friesland.

De Sammermolen met daarvoor de woonboot waarop de opa De Vet woonde.

Het BEM eendaags mix toernooi

Tennisclub Alkmaar organiseert op het complex De Bosmolen, gelegen midden in de polders, op 28 juni een eendaags mix-toernooi. Het toernooi is bedoeld voor iedereen vanaf zeventien jaar die het leuk vindt om die middag van 12.00 uur tot 17.00 uur samen met een mixpartner te tennissen.

Deelnemers tennissen drie wedstrijden van 45 minuten en je hoeft geen lid te zijn van de KNLTB. Wat tenniseren is wel een pré. Het belooft een gezellige middag te worden met muziek, hapjes en drankjes uit de streek. De kosten om deel te nemen aan deze gezellige tennismiddag bedragen €2.50 per persoon.

Aanmelden kan via www.toernooi.nl of www.tcalkmaar.nl

. Bij vragen graag contact opnemen met José Lankhorst, tel. 0612773825. Bij slecht weer kan deze gezellige dag helaas niet doorgaan, want er is geen binnen accommodatie.

